

Sygn.akt III AUa 1289/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Bohdan Bieniek (spr.)

Sędziowie: SA Dorota Elżbieta Zarzecka

SO del. Elżbieta Rosłoń

Protokolant: Agnieszka Charkiewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 kwietnia 2016 r. w B.

sprawy z odwołania A. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek apelacji wnioskodawcy A. L.

od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku V Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 2 listopada 2015 r. sygn. akt V U 1762/14

oddala apelację.

III AUa 1289/15

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z dnia 15 października 2014 r. odmówił A. L. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ponieważ nie posiada on wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy.

Z powyższą decyzją nie zgodził się A. L. i wniósł odwołanie. Kwestionował ustalony przez organ rentowy stopień niezdolności do pracy.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy w Białymstoku wyrokiem z dnia 2 listopada 2015 r. oddalił odwołanie. Sąd ustalił, że A. L. urodził się w dniu (...) Legitymuje się uznanym przez organ rentowy okresem składkowym (28 lat, 1 miesiąc i 27 dni) i nieskładkowym (2 lata, 1 miesiąc i 4 dni) wynoszącym łącznie 30 lat, 3 miesiące i 1 dzień. W dniu 14 sierpnia 2014 r. złożył do ZUS wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy. Orzeczeniem z dnia 8 października 2014 r. Komisja Lekarska ZUS stwierdziła, że ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy do 30 września 2015 r., a niezdolność ta powstała 2 kwietnia 2013 r.

Stosownie do art. 57 w zw. z art. 58 ustawy z dnia 17 grudnia

1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki: jest niezdolny do pracy, legitymuje się wymaganym ustawą okresem składkowym i nieskładkowym w zależności od tego w jakim wieku u ubezpieczonego powstała niezdolność do pracy oraz niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-4, 5 lit. a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Przesłanki powstania niezdolności do pracy w określonym czasie nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

Warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat. Okres ten powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy; do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej. Wymogu tego nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy, o którym mowa w art. 6, wynoszący co najmniej 25 lat dla kobiety i 30 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy (art. 58 ust. 4).

Niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy. Częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się: 1) stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji; 2) możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne (art. 12 i 13).

Celem ustalenia aktualnego stopnia niezdolności do pracy ubezpieczonego, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych z zakresu kardiologii, neurologii i laryngologii.

Biegli sądowi po przeprowadzeniu stosownych badań lekarskich oraz dokonaniu analizy dostępnej dokumentacji lekarskiej, rozpoznali u A. L. schorzenia w postaci: stanu po usunięciu operacyjnym oponiaka rynienki węchowej, przewlekłe zapalenie zatok obocznych nosa, zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa szyjnego bez objawów korzeniowych i ubytkowych, zawroty głowy pochodzenia naczyniowego w wywiadzie, podejrzenie polineuropatii czuciowej w kończynach górnych, nadciśnienie tętnicze zredukowane.

Zdaniem biegłych stopień zaawansowania w/w schorzeń nie powoduje u odwołującego całkowitej niezdolności do pracy.

W toku postępowania Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu pulmonologii. Biegły po zapoznaniu się ze zgromadzoną w sprawie dokumentacją lekarską i przeprowadzeniu niezbędnych badań rozpoznał u A. L. schorzenia w postaci astmy oskrzelowej przewlekłej, poddająca się kontroli, przewlekłe zapalenie zatok obocznych nosa, nadciśnienie tętnicze, otyłość. Jego zdaniem astma oskrzelowa nie powoduje niezdolności do pracy.

W ocenie Sądu wnioski ubezpieczonego dotyczące uzupełnienia opinii biegłych należało oddalić jako niezasadny. Powołani w sprawie biegli wypowiedzieli się w sposób wyczerpujący w przedmiocie niezdolności do pracy.

Sąd Okręgowy w pełni podziela stanowisko Sądu Apelacyjnego w Warszawie wyrażone w wyroku z dnia 23 września 2010 r. w sprawie VI ACa 36/10 (LEX nr 785497), iż sam fakt niezadowolienia jednej ze stron z treści sporządzonej

w toku sprawy opinii biegłego, tudzież podtrzymywania zarzutów pod adresem tej opinii, nie obliguje sądu do dopuszczenia dowodu z kolejnej opinii biegłego.

Orzekając w przedmiotowej sprawie Sąd oparł się na ocenie stanu zdrowia dokonanej przez biegłych sądowych. Zdaniem Sądu opinie biegłych są fachowe, obiektywne, wszechstronne, należyście uzasadnione i z tych powodów zasługują na uwzględnienie. Należy dodać, że autorzy opinii legitymują się wiedzą medyczną z zakresu schorzeń rozpoznanych u odwołującego, doświadczeniem zawodowym a także znajomością zasad orzeczniczych.

Organ rentowy słusznie uznał, że A. L. nie wykazał przewidzianego w art. 58 ust. 1 i 2 w zw. z art. 5 ust. 2 w/w ustawy pięcioletniego okresu składkowego i nieskładkowego przypadającego w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy. Ponadto nie jest całkowicie niezdolny do pracy.

Z uwagi na to, iż wszystkie warunki wnikające z przepisu art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych muszą być spełnione łącznie Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

Apelację od powyższego orzeczenia złożył A. L., wskazując na wadliwą ocenę opinii biegłych lekarzy sądowych w kontekście oceny jego stanu zdrowia, w szczególności z uwagi na operację guza w podstawie czaski i operację kręgosłupa.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy nie jest zasadna. Kwestia przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy nie zamyka się wyłącznie w ocenie stopnia upośledzenia organizmu. Sąd Okręgowy dostrzegł specyfikę tej sprawy i analizował uprawnienie wnioskodawcy pod kątem przesłanek opisanych w treści art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U z 2015 r., poz. 748, dalej ustawa emerytalna).

W pierwszej kolejności Sąd prawidłowo ustalił, że ubezpieczony jest osobą częściowo niezdolną do pracy. Stosowne ustalenie zostało dokonane w oparciu o wiedzę specjalistyczną z zakresu medycyny. Dobór biegłych był prawidłowy, a sformułowane przez nich wnioski zasługują na aprobatę. Biegli wyjaśnili, iż schorzenia o podłożu pulmonologicznym nie powodują niezdolności do pracy, gdyż przebieg astmy nie spowodował znacznych zaburzeń wentylacji układu oddechowego i nie spowodował cech niewydolności oddechowej. Z kolei z punktu widzenia schorzeń kardiologicznych i neurologicznych jest osobą częściowo niezdolną do pracy. Biegli prawidłowo ocenili kwalifikacje ubezpieczonego (wykształcenie zawodowe, pracował jako mechanik pojazdów) i wykluczyli całkowitą niezdolność do pracy. Słusznie Sąd Okręgowy stwierdził, że taki rozmiar niezdolności do pracy oznacza brak możliwości wykonywania jakiejkolwiek pracy. O tym nie decyduje ilość schorzeń i ich przebieg, lecz stopień upośledzenia organizmu.

Kolejną istotną przesłanką przyznania świadczenia rentowego jest legitymowanie się odpowiednią ilością okresów składkowych i nieskładkowych. Z akt sprawy wynika, że ubezpieczony złożył wniosek o rentę w dniu 14 sierpnia 2014 r. Z niego wynika, iż w okresie od 16 grudnia 2000 r. do 22 kwietnia 2009 r. nie był aktywny zawodowo. Ma to ten skutek, że na dzień złożenia wniosku o świadczenie nie spełnia warunku opisanego w treści art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej, co też trafnie zauważył Sąd Okręgowy. Zebrany materiał dowodowy wskazuje, że w ostatnim dziesięcioleciu ubezpieczony udokumentował 1 rok i 11 miesięcy i 14 dni, zamiast wymaganych 5 lat. Również na dzień powstania niezdolności do pracy, tj. na dzień 2 kwietnia 2013 r. nie posiada wymaganej prawem sumy okresów składkowych i nieskładkowych (tj. 5 lat) w ostatnim dziesięcioleciu. Z tego względu nie spełnia przesłanek do uzyskania renty.

Zasadnie Sąd Okręgowy podjął próbę weryfikacji uprawnień wnioskodawcy pod kątem warunków opisanych w art. 58 ust. 4 ustawy emerytalnej (brak obowiązku wykazania wymaganej prawem liczby okresów składkowych i nieskładkowych). Jednak warunkiem skorzystania z tej możliwości jest zaliczenie osoby do grona całkowicie

niezdolnych do pracy, jak też wylegitymowanie się 30 – letnim okresem składkowym. Wyżej wymienionych warunków skarżący nie spełnia. Po pierwsze, nie posiada ogólnego okresu składkowego w wymiarze 30 lat (28 lat, 1 miesiąc i 27 dni). Po wtóre nie został uznany za osobę całkowicie niezdolną do pracy. Dokonując analizy pojęcia "całkowita niezdolność do pracy" należy brać pod uwagę zarówno kryterium biologiczne (stan organizmu dotkniętego schorzeniami naruszającymi jego sprawność w stopniu powodującym całkowitą niezdolność do jakiegokolwiek pracy), jak i ekonomiczne (całkowita utrata zdolności do zarobkowania wykonywaniem jakiegokolwiek pracy) - art. 12 i 13 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 maja 2010 r., II UK 353/09, Legalis nr 317018). Osobą całkowicie niezdolną do pracy jest zatem osoba, która spełnia oba te kryteria, a więc jest dotknięta upośledzeniem biologicznym i ekonomicznym. Sporządzone w sprawie opinie wykluczają biologiczny aspekt niezdolności do pracy.

Mając na uwadze powyższe apelacja podlega oddaleniu z mocy art. 385 k.p.c.